

Perusopetukseen valmistavan opetuksen ryhmäkoko ja sen aiheuttamat järjestelyt

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta 19.11.2024
265/12.00.02/2022

Asian valmistelija: Hyvinvointi- ja sivistysjohtaja Mika Sirkka, puh. 040 533 5619

Perusopetuslain 5 §:n mukaan kunta voi järjestää perusopetukseen valmistavaa opetusta. (Perusopetuslaki 5 §, 29.12.2009/1707)
Perusopetukseen valmistava opetus on suositeltavaa, koska siinä lapsi tai nuori oppii opetuskieltä ja saa muita valmiuksia esiopetukseen tai perusopetukseen siirtymistä varten. Opetuksen järjestäjä päättää valmistavan opetuksen aloittamisesta ja järjestämisestä. Paikallinen valmistavan opetuksen opetussuunnitelma laaditaan Opetushallituksen 2015 antamien perusteiden mukaisesti. (OPH: valmistavan opetuksen opas)

Joutsan valmistavan opetuksen opetussuunnitelma on käsitelty ja hyväksytty hyvinvointi- ja sivistyslautakunnassa 21.2.2023. Hyväksytyssä opetussuunnitelmassa mainitaan myös, että ”Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetuskielenä Joutsassa on suomi. Opetusryhmän koko riippuu oppilaiden taustoista ja iästä. Valmistavaan esiopetukseen otetaan opetuksen aloitusvuonna 6 vuotta täyttävä lapsi. Opetusryhmät pyritään muodostamaan oppilaiden ikäkauden ja muiden edellytysten mukaisesti, jolloin ryhmässä saattaa olla eri-ikäisiä lapsia.”
Opetushallituksen ohjeistuksessa valmistavasta opetuksesta suositellaan opetusryhmän kooksi enimmillään 8-10 oppilasta. ”Valtakunnallisesti valmistavalle opetukselle ei ole asetettu enimmäisryhmäkokoja. Ryhmäkoko säätelee kuitenkin se, että ryhmässä jokaisella oppilaalla tulee olla mahdollisuus saavuttaa ne opetuksen tavoitteet, jotka hänen omassa opinto-ohjelmassaan on määritetty. Paikallisesti opetuksen järjestäjä voi määrittää enimmäisryhmäkoon. Opetushallitus suosittelee, että valmistavan opetuksen ryhmäkoko ei ylitä 8–10 oppilasta. Ryhmäkokoon vaikuttavat kuitenkin suuresti oppilaiden ikäjakauma, koulutus- ja kielitausta.”

Joutsassa vastaanottokeskuksen perustamisen jälkeen tilapäistä suojelua hakeneet Ukrainan kansalaiset ovat olleet selkeästi suurin yksittäinen kansallisuus ja kieliryhmä. Tämä on näkynyt myös valmistavassa opetuksessa. Joutsassa syksyllä 2023 valmistavan opetuksen oppilasmäärä kohosi hetkellisesti yli 50 oppilaan, jolloin ryhmäkoot olivat liian suuria oppimisen tavoitteiden vuoksi.

Mikäli opetuksen järjestäjä ei määrittäisi ryhmäkoole enimmäiskokoja, vaikeuttaisi se ennakointia. Valmistavan opetuksen tila- ja henkilöstöratkaisuja oleellisesti helpottaa se, että tiedossa on se, millä volyymin valmistavaa opetusta järjestetään. Valmistavalle opetukselle on tyypillistä se, että ryhmässä opiskelee eri aikaan sinne tulleita oppilaita. Vastaanottokeskuksen toiminnassa tapahtuu muutoksia uusien ryhmien tullessa palvelun piiristä pois lähteneen tilalle. Samoin valmistavassa opetuksessa on tyypillistä tilanne, jossa osalla oppilaista päättyy vuoden mittainen valmistavan opetuksen jakso ja osa on sen vasta aloittanut. Joutsassa valmistavaa opetusta järjestetään syyslukukaudella 2024 kahdessa opetusryhmässä, joissa on pääosin samanikäisiä oppilaita. Oppilasmäärä on marraskuun alussa 21 oppilasta.

Opetuksen järjestäjä voi päättää valmistavan opetuksen ryhmäkoosta. Perusteina opetushallituksen suosittelemaa ryhmäkokoja suuremmalle

ryhmäkoolle voi olla se, että valmistavan opetuksen oppilaat ovat tällä hetkellä pääosin samaa kieliryhmää (90%).

Ryhmäkoolle päätettävä maksimikoko auttaa suunnittelemaan opetuksen resursseja. Joutsan koulukeskuksessa ei ole tällä hetkellä tiloja lisäryhmille. Uuden henkilöstön rekrytointi on myös osoittautunut haastavaksi.

Huoltaja voi hakea vastaanottokeskuksen ja koulun avustuksella valmistavaan opetukseen. Kun ryhmään tulee tilaa, otetaan mukaan valmistavaan opetukseen päätöksen tekevän rehtorin harkinnan mukaan. Ryhmäkokorajaa voidaan tarkastella, mikäli ryhmään tulevien oppilaiden kieli- ja koulutausta tulee muuttumaan. Syyslukukaudella valmistavan opetuksen ryhmissä opiskelevat jatkavat siihen saakka, kunnes vuosi valmistavassa opetuksessa on täyttynyt.

Opetusryhmään valitsemisen tekee hallintosäännön mukaan toimivallan omaava rehtori. Päätöksen uusien ryhmien perustamisesta tekee rehtori talousarvion puitteissa.

Esittelijä

Hyvinvointi- ja sivistysjohtaja Mika Sirkka

Päätösehdotus

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta päättää Joutsassa toteutettavan valmistavan opetuksen ryhmäkoon maksimiksi 12 oppilasta.

Päätös